

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การมอบอำนาจให้ทำหน้าที่ประธานกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๕.๑๕๖/๒๐๒๔๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า โดยที่ในการประชุม คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหารือการตีความตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในฐานะประธานกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยติดราชการ หากมีการมอบอำนาจให้รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนใดคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการเพื่อเข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยแทน ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้เข้าประชุมแทนจะสามารถทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมได้ทันทีหรือไม่ หรือจะต้องมีการเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งจากกรรมการที่มาประชุมเพื่อเป็นประธานในที่ประชุมอีกครั้งหนึ่งตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัยฯ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มอบอำนาจให้รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไปปฏิบัติราชการเป็นประธานกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยได้ และผู้ที่ได้รับมอบอำนาจสามารถทำหน้าที่ประธานในการประชุมได้ โดยไม่จำเป็นต้องเลือกกรรมการที่มาประชุมเป็นประธานในที่ประชุมอีกครั้งหนึ่ง เพราะผู้ที่ได้รับมอบอำนาจมีฐานะเป็นประธานกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยตามที่ได้รับมอบอำนาจแล้ว เทียบเคียงตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปฏิบัติราชการ เป็นประธานกรรมการบริหารกิจการขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (เรื่องเสร็จที่ ๔๕๘/๒๕๔๙) อย่างไรก็ดีตาม ข้อหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ หากปฏิบัติผิดพลาดจะเกิดความเสียหายแก่ราชการ และเป็นเรื่องเร่งด่วนซึ่งคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยจะต้องกำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลธุรกิจรักษาความปลอดภัยภายหลังที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธุรกิจรักษาความปลอดภัยตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๗/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธุรกิจรักษาความปลอดภัย ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๑๖๗ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

โดยที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ อันเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ การบริหารงานบุคคล การบังคับบัญชา และการดำเนินงานของข้าราชการตำรวจ ได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมาตรา ๖ (๕) และ (๗)^๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ได้กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และปฏิบัติการอื่นเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้กำหนดให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งมาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง^๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ได้กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อำนาจในการดำเนินการอื่นใดที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าหน่วยงานจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยหรือผู้ดำรง

มาตรา ๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

(๒) ดูแลควบคุมและกำกับกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๓) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

(๔) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๖) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๗๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยหรือผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานถัดลงไปตามลำดับหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าหรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในส่วนราชการหรือในหน่วยงานนั้นปฏิบัติราชการแทนได้

ฯลฯ

ฯลฯ

ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานลดลงไปตามลำดับหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าหรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในส่วนราชการหรือในหน่วยงานนั้นปฏิบัติราชการแทนได้ด้วยเหตุนี้ ในกรณีที่มาตรา ๖ (๑)^๕ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธานกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย โดยมีได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติย่อมมอบอำนาจให้แก่บุคคลตามที่บัญญัติในมาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง^๖ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ปฏิบัติราชการเป็นประธานกรรมการตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัยฯ แทนได้ ส่วนมาตรา ๑๑ วรรคสอง^๗ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัยฯ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับผู้เป็นประธานในการประชุม ซึ่งนำมาใช้บังคับในกรณีที่องค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยครบถ้วนตามมาตรา ๖ ดังกล่าวแล้ว กล่าวคือ ยังมีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการอยู่ แต่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ และเป็นกรณีที่มิได้มอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมแทน ดังนั้น หากผู้ได้รับมอบอำนาจให้เป็นประธานกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยได้เข้าร่วมประชุมในการประชุมคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย จึงไม่ต้องการเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมอีก

โดยประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนนี้เทียบเคียงได้กับในกรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับการมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นบทบัญญัติทั่วไปที่มีหลักการเดียวกับการมอบอำนาจตามมาตรา ๗๔ ดังกล่าวไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๓๐/๒๕๓๔^๘ แล้วว่า ปลัดกระทรวงการคลังในฐานะประธานกรรมการของคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลย่อมอาศัย

“มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย” ประกอบด้วย

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ผู้บัญชาการศูนย์รักษาความปลอดภัย และผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคน ในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้แทนจากองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยไม่น้อยกว่าสองในสาม

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรีขึ้นไปในกองบัญชาการตำรวจนครบาลซึ่งผู้บัญชาการตำรวจนครบาลแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

“มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕บันทึก เรื่อง อำนาจของปลัดกระทรวงการคลังในการมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการเป็นประธานกรรมการของคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลแทน ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๑๓๖ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อำนาจตามมาตรา ๓๘ (๕)^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงการคลังคนใดคนหนึ่ง หรืออธิบดีกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการแทนได้ และต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้มีความเห็นตามแนวความเห็นดังกล่าวในเรื่องเสร็จที่ ๔๕๘/๒๕๔๙^๘ ว่า มาตรา ๓๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติราชการแทนได้วางหลักไว้ว่า ถ้ากฎหมายในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นย่อมมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้

กรณีนี้หาเรื่องนี้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในฐานะประธานกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย จึงสามารถมอบอำนาจให้รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติปฏิบัติราชการเป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยได้ตามมาตรา ๗๔^๙ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ โดยไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัยฯ อีกแต่อย่างใด

(นายดิศพัทธ์ หอทะกิตย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๐

มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๕) ปลัดกระทรวงอาจมอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวง ผู้ช่วยปลัดกระทรวง อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

๑.ล๑

๑.ล๑

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปฏิบัติราชการเป็นประธานกรรมการบริหารกิจการขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๘๑๖ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑.โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

๑.โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น